

Til hr. Jan Petersen om forældre- og samfundsansvaret. Det er jo i sig selv en hel politisk aften værd at tage den debat. Jeg mener, at vi skal understrege ansvaret over for den enkelte, også over for den enkelte forælder, og ud fra den model, at jo stærkere du er økonomisk, uddannelsesmæssigt, jo mere lykke du har haft i det her liv, jo mere kan vi bede dig om at påtage dig, fordi du er stærk.

Men står man med et menneske, hvor tilværelsen har været umanerlig hård, så skal vi også gå ind og hjælpe. Det er vi formentlig heller ikke uenige om. Det er vel i virkeligheden dér, vi adskiller os fra uciviliserede samfund som f.eks. det engelske, der ikke i samme omfang har erkendt det fælles ansvar, men konstant bare betoner den enkeltes ansvar.

Så blev der spurgt til den konkrete prioritering. Jeg mener, at vi skal kunne begge dele. Det er en bunden opgave at prioritere i forhold til de økonomisk dårligst stillede forsørgere, men det er også en bunden opgave på de målrettede områder, vi har nævnt fra SF's side, at gå ind og sikre bedre vilkår. Prioriteringen ligger så i, at vi ikke samtidig vil gå ind og give store lettelser til meget velstående grupper i det her samfund, hvad enten de ejer huse eller har formue eller andet.

Anden næstformand (Henning Grove):
Fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Hvad er et lykkeligt liv? Det er et af de spørgsmål, som vi sjældent stiller som politikere. Vi er nok også lidt bange for at begynde at beskæftige os med lykken, for spørgsmålet kan ikke besvares med et generelt svar. Lykken er individuel.

Når det drejer sig om børns lykke, er der dog ingen tvivl om, at der kan opstilles en række elementer, som de fleste børn vil medtage, når de skal forklare, hvad et godt liv er. Jonas på ni år fortæller eksempelvis:

Jeg synes, at min mor arbejder for meget. Hun siger, at hun er nødt til at arbejde så meget, fordi hun er enlig mor og hun skal klare det hele selv. Min søster og jeg er i børnehave og skole ti timer hver dag, og når vi kommer hjem, skal mor lave mad, vaske op og bade os. Hun har ikke meget tid til os. Jeg synes, det kunne være rart, at vi kunne være sammen noget mere.

Børn har ikke meget, når de kun har en mor, der arbejder. Men også børn, som er så heldige at bo sammen med begge forældre, fremhæver mere tid sammen med de voksne som afgørende for at få et bedre liv. Det er værd at holde sig for øje, når vi skal prioritere, hvad vi vil bruge rigdommen til.

Aldrig har Danmark været rigere, aldrig har den enkelte borger haft flere penge mellem hænderne, og alligevel må vi konstatere, at væksten og vores opfattelse af velfærd har haft sin pris for børnene. I takt med at arbejdsmarkedet har taget de voksnes tid, er børnene blevet manøvreret ind i deres egne reservater med deres helt egen voksne til at passe på dem og lære dem noget.

Den udvikling har på den ene side betydet, at mange børn, som tidligere gik for lud og koldt vand, har fået tryggere rammer. På den anden side tilbringer størstedelen af børnene i dag så meget tid i reservatet, at det er blevet svært for dem at finde ud af, hvad det er for et liv, hvad det er for et samfund, de er en del af og skal føre videre. Usikkerheden og den manglende livsgnist viser sig eksempelvis i, at en fjerdedel af de unge piger i dag lider af spiseforstyrrelser, og ved at alt for mange unge ligefrem vælger livet fra.

Der er således opstået en ny type problemer, der ikke alene kan begrundes i f.eks. dårlig indkomst, social arv eller arbejdsløshed. Det er problemer, som er forårsaget af den måde, som vi har valgt at organisere arbejdslivet, familielivet og velfærdsstaten på, eller sagt på en anden måde: Løsningerne er blevet til nye problemer, som i dag danner en stærk kontrast til velfærdssamfundets mange succeser: Den store velfærd, velstand, den høje beskæftigelse, det stigende uddannelsesniveau og vores teknologiske formåen.

Den vigtigste ressource af alle, vores fremtid, børnene, har nok fået del i velstanden, men ikke i velfærd. De har nemlig mistet tid, tid sammen med stabile voksne.

Hertil kommer de mere kendte og veldefinerede sociale problemer blandt børnene, som ikke er løst. Jeg tænker f.eks. på gruppen af sent udviklede børn og unge. Jeg tænker også på de såkaldte Damp-børn.

Der er med andre ord god grund til at spørge, således som forespørgerne også lægger op til: Hvordan får børnene del i velfærd? Eller formuleret på en anden måde: Hvordan sikrer vi for det første alle børn mere tid sammen med